

KURIER Wileński

CZWARTEK, 16 MAJA 1991 R.
nr 94 (11580)

PARLAMENTCIE REPUBLIKI

Nie uszczuplając praw...

Wiceprezident Litwy, deputowany zaa-
kademii Akademii Policji. Na-
projektu ustawy o wy-
jednorazowych wy-
na pokrycie kre-
budowa-
spółdzielczych i
indywidualnych. Nie-
powszechnych
odłożono czasowo uch-
nie tego dokumentu.
opinie wywo-
uchwały, dotyczący
przeciw-
ustawodawstwa
gospodarstwa rol-
Ten
in. prawa
wniosek Departa-
Kontrola zwolnienia od
obowiązków przedwo-
kolchozów, którzy na-
ustawy RL. Premier G.
rolnej E.
podję-
motywowali tym,
zwiększa ilość naduży-
gospodarstwach rolnych,
zachowanie ca-
mienia, o czym
wynik sprawde-
również, że jest to
rodok, działający do
uchonięcia procesu
mienia gospo-

darstw rolnych. Natomiast
A. Sakalas, przemawiający w
imieniu frakcji centrum, nie po-
parł tego dokumentu, opowie-
dział się przeciwko rozszerze-
niu pełnomocnictw Departamen-
tu Kontroli.
Ponadto deputowani dysku-
towali na temat 8 artykułu us-
tawy w sprawie trybu i warun-
ków zwrotu mienia byłym wła-
ścicielom. Dotyczy on przywró-
cenia praw własnościowych na
domy. Jak wywrócić krzywdy,
nie uszczuplając praw ludzi,
zamieszkujących teraz w tych
mieszkaniach? — zastanawiali
się deputowani. K. Antanavi-
czius proponował m. in. wrzecz
się zwracania domów w natu-
rę, udzielając natomiast byłym
właścicielom wszechstronnej
pomocy, kompensaty w posta-
ci jednorazowych wypłat
państwa, która by ułatwiła start
w prywatyzacji czy budowie
nowego domu. Zdania na temat
trybu zwrotu mieszkań nie
były jednoznaczne. Zdecydowa-
no więc utworzyć międzyrak-
cyjną komisję. Połączono jej
z uwzględniając zgłoszone propo-
zyce, opracowanie nowej re-
dakcji wyżej zasygnalizowane-
go 8 artykułu ustawy.

Jadwiga BIELAWSKA

Krótkie spotkanie z papieżem

LITWA W ŁOMŻY
Wielkie śmiałmo możemy na-
tytuł tej informacji,
rozszysze w pierwszych
na czerwca Litwa spotka
Ojciec Święty.

lgrzymi z Litwy wraz z mies-
kamicami woj. łomżyńskiego na
miejskim stadionie będą ocze-
kiwali na papieża, gdzie chory
kościelne wykonają pieśni religij-
ne.

Wczesnym rankiem 5 czerwca
w Katedrze Łomżyńskiej odbę-
dzie się spotkanie wiernych
Litwy z Ojcem Świętym. Weź-
mie w nim udział 5 tys. osób.
Pozostali natomiast będą mogli
wysłuchać transmisji ze spotka-
nia przez radio.

OLSZTYN I BIAŁYSTOK — MIEJSCE PIELGRZYMKI POLAKÓW Z LITWY

Sprawę wyjazdu Polaków z
Litwy na spotkanie z Ojcem
Świętym ma w swej pieczy Ka-
tolickie Stowarzyszenie Pola-
ków. Od dawna zaczęto czynić
przygotowania w tym kierunku.
Uzgodniono, że z Litwy wyje-
dzie około 30 grup Polaków do
Olsztyna i Białegostoku. Na
przykład, z parafii miejszago-
skiej będą dwie grupy, liczni
pielgrzymi będą z Suderwy,
Solecznik, Ejszyszek.

Ministerstwo Spraw Zagra-
nicznych republiki obiecało za-
łatwić przekroczenie granicy
również dla polskich grup. Jed-
no niepokoi, iż po dziesięć
Polacy litewscy nie mają oficja-
lnego potwierdzenia z Polski,
gdzie odprócz gospodarzy weź-
mie udział zespół ze Świdnik
(Polska).

Inf. w.

Treściwe spotkania w Chicago

Kor spec. ELTA Kestutis
JANKAUSKAS donosi z Chi-
cago: Przewodniczący Rady
Najwyższej Republiki Litew-
kiej Wytautas Landsbergis 13
maja spotkał się tu z kardy-
nałem Jusephem Bernardinim,
który, notabene, ostatnio go-
ścił na Litwie. Mówiono o sy-
tuacji kościoła na Litwie, rea-
lizacji aktu restytucji, jak też
o działalności parafii litewskiej
w Chicago. Jak wiadomo, w
Chicago znajduje się najwięk-
sza w USA kolonia litewska,
przy parafii działała sobot-
nie szkółka litewska. Wytautas
Landsbergis opowiedział o sy-
tuacji politycznej na Litwie, o

woli narodu ugruntowania nie-
podległości, oiarach, jakie przy-
szło złożyć, o istnieniu stałego
zagrożenia.

W poniedziałek Wytautas
Landsbergis spotkał się rów-
nież z przedstawicielami naj-
większych towarzystw telewi-
zyjnych Ameryki, największych
gazet Chicago.

Po spotkaniu z dziennikar-
kami w informacji, która nadala
agencja Reutera, cytując się sło-
wa Wytautasa Landsbergisa, że
wizyta w USA dała mu jeszcze
więcej nadziei na niepodległość
Litwy. Oświadczył on, że cie-
szy się poparciem politycznym
rządu USA i sympatią wszy-

stkich Amerykanów. Spodzie-
wam się jeszcze aktywniejszego
stanowiska USA względem nas"
— powiedział przywódca parla-
mentu litewskiego zwracając
jednocześnie uwagę, że Litwie
prawie codziennie zagrażają ra-
dzieckie siły zbrojne. „Wszystkie
problemy rozwiązują one w
drodę przemocy. Jest to cięży-
ły problem naszego kraju”, po-
wiedział on i dodał: „Jeżeli
będą oni próbowali zagarnąć
nasze banki, to będziemy ich
bronili”.

W sobotę odbyło się spotka-
nie z burmistrzem Chicago Ri-
chardem Deleyem, przedstawie-
cielami społeczności żydows-
kiej i polskiej.

Wypowiedzieć swe bolączki i krzywdy...

Kolejnym przypomnieniem o
trwałej sytuacji gospodarczej
na wsi można nazwać odbyte
ostatnio w Dotnuwie rozszerzo-
ne posiedzenie rady Związku
Rolników Litwy. Stwierdzono,
że gospodarstwa rolne zbliżają
się wprost do katastrofy. Obni-
ża się poziom życiowy miesz-
kańców wsi powodując zaostre-
nie się stosunków międzylud-
skich. Za dowód posłużył przy-
kład: jeżeli na początku br. w
republice notowano 11 nieren-
townych gospodarstw, to już
na początku kwietnia br. liczy-
ba ich wzrosła do 910, załec-
wie w 240 gospodarstwach do-
chody górowały nad wydatkami.
Jest to wynik podwyżki cen
oraz wprowadzenia szeregu no-
wych podatków, wzrostu cen
na surowce, nabywane przez rolni-
ków. Wydatki te zaledwie czę-
ściowo można było pokryć ze
środków uzyskanych ze sprze-
daz produkcji rolnej. Toteż na
posiedzeniu zamierzano wyło-
nić kwestię podniesienia cen
skupu na artykuły rolne. Jed-
nakże odpadała ona — bowiem
dotychczas w przedmiocie rząd
podjął decyzję o ich zwiększe-
niu. Tak na przykład za kilo-
gram żywa wołowego (w za-
leżności od gatunku) będzie się
płaciło — 8,62 rub.; 7,20 oraz
5,45 rub.; wieprzowego odpo-
wiednio — 8,88; 8,01 i 7,09 rub.
Cena skupu mleka pozostała bez
zmian.

Zmierzając do wyrównania
warunków gospodarowania w
rejonach o różnej urodzajności
ziemi, wprowadzono tak zwany
podatek od zysku. Będą go mu-
siały płacić gospodarstwa, któ-
rych gleby oszacowano powy-
żej 36 punktów. Jak podkreślił
dyrektor Instytutu Rolniczo-
Brosius Kuzulis, zarówno po-
datek, jak i ceny skupu nie są

stałe i już z 1 lipca mogą ulec
zmianie.

Na podwyższenie cen skupu
przewidziano wyasygnować mi-
liard 53 mln rubli. Uczestników
posiedzenia interesowała kwe-
stia znalezienia tej sumy w was-
kim gardle — budżecie republi-
ki. Czy nie zostaną podwyż-
szone (i tak już wysokie) ceny
detaiczne na artykuły spożywc-
cze? Rolnicy bowiem nie chcą
pokrywać swych potrzeb kosz-
tem robotników, nie chcą kon-
fliktować z mieszkańcami miast.

Jak zapowiedł B. Kuzulis ceny
na mięso i przetwory mięsne
jak na razie nie przewiduje się
podnoszą. Potwierdził to rów-
nież przybyły na posiedzenie
minister rolnictwa R. Surwila,
który zapoznał zebranych z pra-
cą ministerstwa, z planami roz-
wiązywania piętrzących się pro-
blemów w republice i... wyje-
chał. Niestety, nie znalazł czasu,
by wysłuchać kłopotów i
bolączek nurtujących rolników.

A nurtuje i boli ich wiele
spraw. Pochopnie, bez naradze-
nia się z rolnikami i bez uw-
zględnienia doświadczenia i
nauki podejmuje się szereg
uchwał dotyczących rolnictwa.
Zmierzają one do odrodzenia
się starego systemu zarządzania
„z gór”. Propagowana więc
samodzielność gospodarstwa jest
raczej fikcją. Dotychczas nie
przyjęto uchwały o prywatyzacji
przedsiębiorstw rolnych, braku-
je też jawnej perspektywy w
dziedzinie reformy rolnej — ro-
lnicy znaleźli się więc na dro-
drożu. Wielu z nich — przede
wszystkim kierowników i spec-
jalistów gospodarstw uważa-
jących jest za wrogów wprowadze-
nia nowych form gospodar-
owania na wsi.

Rolników niepokoi również
proponowane wprowadzenie
zarządzenia, dające wyjątkowe

prawo poszczególnym instanc-
jom zwalniać kierowników gos-
podarstw bez zgody ich zespołów.
Uważają oni to za pierwszy
krok do wprowadzenia dyktatu-
ry na wsi, co dowodzi, że rząd
nie jest skłonny tworzyć na za-
sadach demokratycznych wolny
rynek na wsi.

Jedną z palących kwestii, wed-
ług uczestników posiedzenia,
jest skrócenie czasu wykonywa-
nia systemu podatków i rozli-
czek. Wypłacanie zwiększonych
cen skupu wszystkim bez wy-
jątku producentom bez względu
na procent wykonania zadań
państwowych oraz zniesienie
sankcji wobec gospodarstw, które
nie są w stanie wykonać tych
zadań. Tym bardziej, że utrzy-
manie poziomu produkcji roku
1989 jest nierealne. Znacznie
zmniejszają się, bowiem użyci
rolne, pogorszyło się zaopatrze-
nie gospodarstw. Na przykład
w kolchozie „Brida” w rejonie
szauliajskim po przydzieleniu
kolchoznikom po 3 ha ziemi, do
uprawy zostało zaledwie 120
hektarów. Czy może być mowa
o osiągnięciu poziomu produkc-
ji sprzed dwóch lat?

Zebranych niepokoi też znie-
kształcenie oświetlenia przez
poszczególne środki masowego
przekazu procesów zachodzą-
cych na wsi, wzbudzenie niena-
wistości, organizowanie oszczer-
czych wypadów przeciwko kie-
rownikom i specjalistom gos-
podarstw.

...Wszystkie swoje bolączki
i krzywdy, swój stosunek wzglę-
dem do rolników i władzy, rolni-
cy postanowili wypowiedzieć
na wiecu, który zamierzają
przeprowadzić 23 maja w Wil-
nie na Placu Niepodległości,
obok parlamentu.

Danuta DANOWSKA

Rejon kedańskijski

Ku czci ofiar 13 stycznia

13 uderzeń dzwonu. Jakże za-
brzmiały wieczorem 13 maja w
Wilnie przed zagarniętym bu-
dyńkiem Radia i Telewizji
przypominały tragiczne wyda-
żenia 13 stycznia. Chwila ci-
szy, opuszczony miastem
przeważały czarna krepą
zgrupowani uczcili pamięć 13
ludzi naszej republiki, którzy 4
miesiące temu zgineli od czoł-
gów i karabinów maszynowych
armii radzieckiej.
Na wiecu, który odbył się

przy domu głodujących ludzie
pojęli organizatorów i wyko-
nawców krwawej akcji — Ko-
munistyczną Partię Litwy
(KPZR) i siły zbrojne ZSRR.
Zażądano zwrotu budynków
radia i telewizji prawowitym
gospodarzom. Przemawiający
wskazywał na Republikę Li-
tewską Gediminas Wagneris,
inni mówcy stwierdzili, że za-
garnięta przez siły zbrojne
ZSRR telewizja i radio stały
się pododdziałem partokracji i

soldatak, nosicielem kłamst-
wa.

Przed budynkiem Radia i Te-
lewizji zawieszono dzwon
przywieszony z Raseiniai.
Dzwon ten podziurawiony ku-
lami znalazł się w ruinach pod-
czas restaurowania kłasztoru.
Odnowili go robotnicy Ko-
wieskiej Odlewni Żelwa.
Sielki ludzi koło poświęce-
go dzwonu, stojących tu krzy-
żu ku czci niewinnie pomoro-
dnych śpiewali pieśni religij-
ne, litewskie pieśni ludowe. O-
ne, litewskie pieśni ludowe. O-
współ do dzwiałej, jak co wie-
czór, przy domku głodujących
odśpiewano modlitwy majowe.

Wielki orkiestr dętych

Wielki orkiestr dętych
wieloletnia doskonała za-
prawa. Kiedy to na ot-
warcie w Ogródzie
wieloletni (dziś Sereki-
wieloletni) zespoły
z zespołami amatorskich i
profesjonalnych
wieloletni. Dziś zainaugurowa-
wieloletni festiwal orkiestr
wieloletni potwa cztery

dnia.
W sobotę o godzinie 17 od-
będzie się uroczysty pochód or-
kiestr ulicami miasta.
Ukoronowaniem imprezy bę-
dzie koncert tych zespołów w
Pałacu Pracowników Sztuki,
gdzie oprócz gospodarzy weź-
mie udział zespół ze Świdnik
(Polska).

Inf. w.

tematy dnia

Bankructwo też planowe?

police bankructwa komi- tylko ze „zgnilym” Właśnie tam z po- nie ma czym płacić zespole- Podatki zabierają cały dochód. Co więcej — istnieje zarządze- nie, aby pobory przekraczające granice 500 rb. wypłacać z fun- duszu dochodowego. W tej placówce większość otrzymuje powyżej 500, bowiem pracują tam wykwalifikowani specjali- ci, mający do czynienia ze zło- żonym sprzętem. W dobie dzi- siejszej nie to nadzwyczajnego. Na prośbę zrewidowania powyż- szego zarządzenia Ministerstwo Finansów republiki zapropono- wało więcej pobierać za usługi od klientów... A gdzie ich zna- leźć, przy tym to wygórowane ceny, kiedy prawie nikt nie bu- duje, nie kupuje nowego sprzętu

rozmańców bankructwa komi- tylko ze „zgnilym” Właśnie tam z po- nie ma czym płacić zespole- Podatki zabierają cały dochód. Co więcej — istnieje zarządze- nie, aby pobory przekraczające granice 500 rb. wypłacać z fun- duszu dochodowego. W tej placówce większość otrzymuje powyżej 500, bowiem pracują tam wykwalifikowani specjali- ci, mający do czynienia ze zło- żonym sprzętem. W dobie dzi- siejszej nie to nadzwyczajnego. Na prośbę zrewidowania powyż- szego zarządzenia Ministerstwo Finansów republiki zapropono- wało więcej pobierać za usługi od klientów... A gdzie ich zna- leźć, przy tym to wygórowane ceny, kiedy prawie nikt nie bu- duje, nie kupuje nowego sprzętu

A czy przypadkiem również nie z tej przyczyny placmy za przejazd autobusem, czy trolej- busem, po 16 kop. zamiast 4? Wszak kierowcy, ślusarze rów- nież otrzymują obecnie prawie po 1000... Chociaż jakość ob- sługi pogarsza się z dnia na dzień.

Słowem, cierpimy wszyscy. Ale nastąpią jakieś moze zmia- ny? Ostatnio odbyła się w Mi- nisterstwie Gospodarki w tej kwestii narada. Wzięli w niej udział kierownicy przedsiębior- stw, specjaliści Ministerstwa Gospodarki i Finansów z mi- nistrami W. Nawickasem i E. Kunewiczem. Burzliwa to była narada. Ale wspólnego miano- wnika nie osiągnięto. Ministe- rstwo Gospodarki chce iść na rękę producentom — jest za nowelizacją systemu podatko- wego. Główni księgowi republi- ki — Ministerstwo Finansów — są kategorię przeciwni: zmia- ny przyniosą deficyt w budżecie na kilkadziesiąt miliardów rubli. Obie strony poniekąd ma- ją rację.

Jeżeli powyższe jest prawdą, to w tym nie ma nic nowego. Już to przeżyliśmy. Pamiętam, jak przeprowadzano kolektywizację wsi. Również wówczas indywidualnego chłopca ze wszy- stkich stron ściskano. Ba, na- wet niekiedy żądano, jeżeli po- siadał krowę, by sprzedał pań- stwu w ciągu roku... 4 cielęta! Pamiętam i wiemy, do czego to doprowadziło rolnictwo. Czyżby się historia powtórzała i czyżby to znaczyło bankru- ctwo zaplanowane?

Jeżeli powyższe jest prawdą, to w tym nie ma nic nowego. Już to przeżyliśmy. Pamiętam, jak przeprowadzano kolektywizację wsi. Również wówczas indywidualnego chłopca ze wszy- stkich stron ściskano. Ba, na- wet niekiedy żądano, jeżeli po- siadał krowę, by sprzedał pań- stwu w ciągu roku... 4 cielęta! Pamiętam i wiemy, do czego to doprowadziło rolnictwo. Czyżby się historia powtórzała i czyżby to znaczyło bankru- ctwo zaplanowane?

Jeżeli powyższe jest prawdą, to w tym nie ma nic nowego. Już to przeżyliśmy. Pamiętam, jak przeprowadzano kolektywizację wsi. Również wówczas indywidualnego chłopca ze wszy- stkich stron ściskano. Ba, na- wet niekiedy żądano, jeżeli po- siadał krowę, by sprzedał pań- stwu w ciągu roku... 4 cielęta! Pamiętam i wiemy, do czego to doprowadziło rolnictwo. Czyżby się historia powtórzała i czyżby to znaczyło bankru- ctwo zaplanowane?

Jeżeli powyższe jest prawdą, to w tym nie ma nic nowego. Już to przeżyliśmy. Pamiętam, jak przeprowadzano kolektywizację wsi. Również wówczas indywidualnego chłopca ze wszy- stkich stron ściskano. Ba, na- wet niekiedy żądano, jeżeli po- siadał krowę, by sprzedał pań- stwu w ciągu roku... 4 cielęta! Pamiętam i wiemy, do czego to doprowadziło rolnictwo. Czyżby się historia powtórzała i czyżby to znaczyło bankru- ctwo zaplanowane?

Jeżeli powyższe jest prawdą, to w tym nie ma nic nowego. Już to przeżyliśmy. Pamiętam, jak przeprowadzano kolektywizację wsi. Również wówczas indywidualnego chłopca ze wszy- stkich stron ściskano. Ba, na- wet niekiedy żądano, jeżeli po- siadał krowę, by sprzedał pań- stwu w ciągu roku... 4 cielęta! Pamiętam i wiemy, do czego to doprowadziło rolnictwo. Czyżby się historia powtórzała i czyżby to znaczyło bankru- ctwo zaplanowane?

Ulica, która prowadzi do świątyni

Parlament Republiki Litewskiej jeszcze 29 stycznia 1991 ro- ku znoveelizował Ustawę o mniejszościach narodowych, przy- znając im prawo do używania języka ojczystego w instytucjach i urzędach, w napisach o charakterze informacyjnym. Ustawa ta została pozytywnie przyjęta przez społeczność polską Wile- Ńską, która, jak wiadomo, przez dłuższy czas ubiegala się o prawo używania w życiu publicznym języka polskiego obok państwowego litewskiego.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że okres trzech miesięcy nie jest dostateczny, aby całkowicie wdrożyć do życia publicz- nej język polski. Ale jest to czas dostateczny na to, aby przy- sta Samorząd rejonu wileńskiego można sądzić na podstawie poniższej korespondencji z Niemenczyną.

Owszem, w Niemenczynie ta- ka jest Nazywa się M. Melni- karites. Nawet nie Mielnik, jak to ostatnio „odkryto”, tylko właśnie Melnikaites — dokładnie według nazewnictwa powołane- go za czasów Litwy Radzieckiej. Kiedyś ulica nazywała się zwy- czajnie: Kościelna. Gdyby więc coś uściślać czy zmieniać, wypadaloby przywrócić nazwy stare. Niby nie prostszego, prze- cież to należy do gestii samo- rządów. Z tego prawa m. in. szeroko korzysta samorząd Wil- na przywracając stare nazwy ulic i placów. Mieszkańcy Nie- menczyny zwrócili się do mera miasta o nadanie jednej z ulic nazwy ul. Ogińskiego. Są w tej chwili zdziwieni, że jeszcze nie ma tabliczek.

Tymczasem ojcowie Niemenczyna głowią się nad tym, że gdyby zmienić tabliczki, to w jakiej transkrypcji? Nie ma sensu ani zapis „ulica Baży- czos”, ani „Kościelna gatwe”. Według takiego wzoru przygo- towano do zatwierdzenia zmia- ne nazw ulic w Niemleju. Po- nadto wszystkie ulice mają mieć przyrodnicze ukielunkowanie

typu: Pachnąca, Bzowa, Jaśmi- nowa — natomiast ani jednej noszącej czyjeś nazwisko. Jest to, moim zdaniem, krzywdą dla takiego choćby Tyszkiewicza. Na pytanie dlaczego wybierane są akurat takie nazwy, pada przynębiająca odpowiedź: „a kto nam inne zatwierdzi?”. Rada Samorządu rejonu wileńskiego przed paru tygodnia- mi powołała społeczną komisję do spraw nazewnictwa. Prze- wodniczą jej — redaktor na- czelny gazety „Przyjaźń” Zygmunt Zdanowicz. Komisja roz- poczęła już zbieranie materiałów źródłowych — uzasadniających propozycje zmian nazw ulic i miejscowości. Rzecz to jeszcze bardziej skomplikowana. Np. historyczne Parczewo koło Nie- menczyny w Litwie Radzieckiej przemianowano na Paigle, ja- kich jest w republice, bez prze- sady, kilkanaście. Druki, nawet pierwodruki, podające dawne nazwy są, ale po polsku (Słow- ni Geograficzny Królestwa Polskiego) lub — nie dziwne- go w białorusku, w państwo- wym języku dawnej Litwy. Znow może zabraknąć litewskiej

transkrypcji. Nowa społeczna komisja zasięga też informacji, jak wyglądają podobne kwestie w prawie między narodowym. Sami też mieszkańcy Niemenczyny przynajmniej, że proces ten postępuje zbyt opieszale. Dopiero ostatnio, zjawili się w mieście polskie napisy w urzę- dach i sklepach. Wywiezki na zewnątrz — z wyjątkiem jednej, wykonanej jakby amatorsko i tak bladej, że nawet zdjąć się nie udaje — pozostały bez zmian.

Przykro, że niektóre z zja- wiających się polskich napisów nie są poprawne językowo, czy też adekwatne do używanych w kraju. Przykładowo w dziale dla niemowląt w jednym ze sklepów mówi się o noworod- kach. Dalej: dział nowożeńców nazywa się „Dla małżeństw”. Rozuraliśmy się więc, lecz nie do tego stopnia, by połatywa- wać się zasięgać rady czy opinii znawców. Polegamy na własnym wyczuciu językowym, które bez fachowej wiedzy jest wiele zawodne.

Komisja już w tej chwili ma kilka propozycji rozwiąza- nia tego problemu. Do pomocy przy- wołać można przecież Funda- cję Kultury Polskiej, Polską Macierz Szkolną, redakcje, ewentualnie indywidualnych po- listów. Prawdopodobnie decy- zja zapadnie na najbliższej se- sji, a napisy po polsku będą niebawem poprawne.

Krystyna MARCZYK

Fot. W. Charin

Zygmunt WIRPSZA

Stare więzi, nowe formy

Stare więzi, nowe formy. My natomiast w pierw- szych dniach czerwca zosta- liśmy zaproszeni na obszerną wystawę, która się odbędzie w Lublinie.

Wracając do planów chcemy nawiązać też kontakty handlo- we z naszymi sąsiadami. A

wiec w najbliższym czasie w Wilnie można będzie nabyć wy- roby polskich twórców ludo- wych. Planujemy zakupić za- sadniczo skórę (pasy, kamizel- ki, torebki), czarną ceramikę, oraz wydania drukowane — książki dla dzieci, widoków- ki.

Natomiast w Lublinie można będzie nabyć tekstyl i bursztyn

z Litwy. U siebie planujemy urządze- nie pokazu twórców-Polaków mieszkających i tworzących na Litwie. Notabene w swym Związku mamy około 50 twó- rców-Polaków. Taka wysta- wa eksponowana byłaby za- równo na Litwie jak też u są- siadów w Polsce. Zanotowała Helena GŁADKOWSKA

W RZĄDZIE REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Uchwałą nr 175 z 6 maja rząd republiki Litewskiej za- aprobował propozycję miejskich i rejonowych zarządów w sprawie zreorganizowania (likwidacji) podległych sferze regulacji samorządowych zjednoczeń pro- dukcyjnych w przedsiębiorstwa państwowe,

państwowe z filiami i zatwier- dził ich listę. Miejskim i rejonowym zarzą- dom polecono, aby do 15 czer- wca 1991 r. przedstawić rzą- dowi Republiki Litewskiej wnioski dotyczące reorganizacji takich należących do sfery regu- lacji samorządów zjedno-

czeń produkcyjnych i przedsię- biorstw, w których ponad poło- wa świadczonych usług, wyko- nywanych prac, całej wytwor- zanej produkcji przeznaczana jest do zaspokajania potrzeb produkcyjnych i potrzeb soc- jalnych mieszkańców jednego samorządu.

Opócz podpisania umowy nakreślił plany na najbliż- szy okres. W lipcu w Szauliai planujemy zorganizować ob- szerny pokaz międzynarodowy. Weźmie w nim udział Litwa, Łotwa, Polska. Swoją sztukę za- prezentują tu tkacze, ceramicy, dziewiarze. Nasi sąsiedzi weź- mią też udział w twórczych ob- ozach, plenerach, dniach sztuki, które się odbędą w naszej

republice. My natomiast w pierw- szych dniach czerwca zosta- liśmy zaproszeni na obszerną wystawę, która się odbędzie w Lublinie.

Wracając do planów chcemy nawiązać też kontakty handlo- we z naszymi sąsiadami. A

z Litwy. U siebie planujemy urządze- nie pokazu twórców-Polaków mieszkających i tworzących na Litwie. Notabene w swym Związku mamy około 50 twó- rców-Polaków. Taka wysta- wa eksponowana byłaby za- równo na Litwie jak też u są- siadów w Polsce. Zanotowała Helena GŁADKOWSKA

SPORT

Maj: piłkarzu, graj!

W najbliższą sobotę, 18 maja o godz. 10 w Wileńskim Wyższej Szkole Rolniczej (Woj. wileński) odbędzie się uroczyste otwarcie turnieju piłkarskiego uczniów ze szkół pięcioletnich i średnich w dziesięciolecie Pomarań 1 Letnich Igrzysk są laków na Litwie. Zapraszamy się do Wileń, zwycięzcy eliminacji z Wileń, Nowej Wilejki, rejonów wileńskiego, soleńskiego, trockiego i święciańskiego.

Rozgrywki piłkarskie w II lidze futbolowych mistrzów Litwy nabrały rumieńców. Większość drużyn ma na "licznikach" po 7-8 spotkań. Na razie w roli lidera, bardzo zresztą pewnego, występuje wileński zespół "Maccabi". Po 7 meczach stracił on ledwie 1 pkt, strzelając 23, a puszczając tylko 3 gole.

Dalej za to kilka drużyn idzie lew w lew. Zajmujący 2 pozycję wileński "Paneris" notuje 9 pkt, a plasując się na 11 pozycji niemiernocynska, "Technika" — 7 pkt.

Ze zmiennym szczęściem na starcie rozgrywek grała wileńska "Polonia". Jej dotychczasowy dorobek przedstawia się następująco: wygrane z "Lokomotywą" Kybartai — 3:1, z landwardowską "Kaitrą" — 2:0, warszawskim "Merkysem" — 3:2, remis z jonańskim "Azotem" — 1:1 oraz wileńską "Auszrą" — 2:2 i porażki z birszońską "Wersmą" — 1:3, wileńskimi "Kibirkiszem" — 1:2 i "Maccabi" — 0:1. W ten sposób po 8 spotkaniach podopieczni J. Jurgilewicz notują 8 pkt przy szalście bramkowym — 13:12 i znajdują się na 5 pozycji.

Najbliższe spotkanie "Polonia" rozegra 19 maja w Panewieżyście z tamtejszym "Aidasem", gromadzącym 7 pkt. W tym spotkaniu w barwach "Polonii" ponownie wystąpi Tadeusz Jurgilewicz, który musiał powrócić z Wyszkiwa, gdyż Polski Związek Piłki Nożnej nie uhonorował zezwolenia Związku Piłki Nożnej Litwy na jego występ w barwach "Bugu".

Ekran

LIETUWA — "Taisa" (Polska, dla dorosłych) — o 12, 14, 16, 18, 20.
HELIOS — I sala — "Ferie studenckie" (USA) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21. 2 sala — "Zmija" (USA) — o 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
PERGALE — "Ferie studenckie" (USA) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
WILNIUS — "Godzina polityczna" (USA) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
WINGIS — "Niezrównany" (Francja, Włochy) — o 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
LAZDYNAI — "Godzina polityczna" (USA) — o 12, 14,

18, 20, 22, 24. "King Kong żyje" (USA) — o 16.
TAIKA — "Cichy John" (Litwa) — o 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
Krótkie spiećie (USA) — o 15, 17, 19, 21, 23, 25.
WIDEOSALON — "Pomadka do ust" (USA, dla dorosłych) — o 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25.
Krótkie spiećie — II (USA) 16, 17, 19, 21, 23, 25.
AIDAS — "Dynastia Ziki" (Jugosławia) — o 15, 17, 19, 21, 23, 25.
DRAUGYSTĖ — "Zmija" (USA) — o 13, 17, 21, "Błę-

kitna laguna" (USA) — o 15, 19.
AUSZRA — "Jedna chwila" (2 odc. Indie) — o 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
PLANETA — "Zebro Adama" (ZSSR) o 13, 14, 16, 18, 20, 22, 24.
ADRIA — "Elwira, władczyni ciemności" (USA) — o 16, 18, 20, 22, 24.
TEWYNĖ — "Videosala" — "Twardy orzeszek-11" (USA) — o 12, "Zacięta walka" (USA) — o 14, 16, "Broń" — (USA) — o 16, "Z ziemskimi dziewczętami wszystko jest łatwie" (USA) — o 18, "Dzika orchidea" (USA, dla dorosłych) — o 20.

Telewizja

PIĄTEK, 17 MAJA

Wilno

7.45 — Dzień dobry. 8.10 — Rozmawiają Baltowie. 8.30 — Litwa na świecie. 9.15 — Koncert. 9.30 — Okno: wiadomości ze świata. 17.00 — Program CNN. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Przegląd krajowy. 19.00 — Wiadomości (pol.). 19.10 — Stolica. 19.50 — Koncert. 20.00 — Dobranoc. 20.30 — Panorama. 21.00 — Katolicka trybuna. 21.10 — Program z okazji Niepodległości Norwegii. 21.40 — W świetle filmu. 23.00 — Wiadomości wieczorne (lit., ros.). 23.25 — Nocny seans.

Warszawa

10.00 — Wiadomości poranne. 10.10 — Domowe przedszkole. 10.35 — Szkoła dla rodziców. 11.00 — "Chłopi" (6) — serial TP. 12.55 — Telegazeta. 13.00 — 16.55 — Telewizja edukacyjna. 17.00 — Wiadomości. 17.10 — Video-Top. 17.20 — Dla dzieci. 17.45 — Dla najmłodszych. 18.05 — Język angielski dla dzieci. 18.15 — Teleexpress. 18.35 — Przegląd wydarzeń międzynarodowych. 19.00 — "10 minut". 19.10 — "Chłopi" (6) — serial TP. 20.00 — Od "Kapitału" do "Kapitału". 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — "Sprawy rodzinne" (2) — serial prod. włoskiej. 22.35 — Weekend w Jedyne. 23.25 — Wiadomości wieczorne. 23.40 — Kinomania. 0.10 — Studio festiwalowe Studenckiego Festiwalu Piosenki.

Moskwa I

6.30 — Poranek. 9.00 — Tre-ser S. Bogusławew. 9.25 — TV film fab. "Brzózki zaświadcza-ją". Odc. 2. 10.20 — Do lat 16 i więcej. 11.05 — Koncert. 11.15 — Dopomóż sam sobie. 12.00 — TSN. 12.15 — Film fab. "Książę sukcesu". 15.00 — TSN. 15.15 — TV film fab. "Bardzo nudna historia". 16.20 — Świat dociekliwych. 16.35 — Dla was, weterani. 17.50 — Film animowany. 18.00 — Kon-takt-forum. 18.30 — Nowości międzynarodowe. 18.45 — Film animowany. 19.00 — Czy na Bliskim Wschodzie zapanuje pokój? 19.30 — D. Malikow. 20.00 — Premiera TV filmu fab. "Brzózki zaświadcza-ją". Odc. 2. 21.00 — Czas. 21.45 — Program WID. 24.00 — TSN.

Moskwa II

8.00 — Gimnastyka. 8.15 — Program edukacyjny. 11.35 — Program Rosyjskiej TV. Temat z wariacjami. 12.35 — Premie-ra muzycznego wideofilmu "Na-rodziny orkiestry". Odc. 2. 13.40 — TV film fab. "Chrońcie kobiety". Odc. 1-2. 17.00 — Program Rosyjskiej TV. 18.15 — Przedsiębiorczość. 19.00 — Siatková. Korea Pld.-ZSSR. 20.00 — Program informacyjny Rosyjskiej TV. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Premiera filmu dok. "Inwalidzi i rynek". 20.45 — Sport dla wszystkich. 21.00 — Czas. 21.45 — Program Rosyjskiej TV. 22.30 — Program rozrywkowy. 23.00 — Program informacyjny Rosyjskiej TV. 23.15 — Film

fab. 0.40 — Konkurs TV młodych wykonawców piosenek estradowej.

SOBOTA, 18 MAJA

Wilno

9.00 — Wiadomości. 9.15 — Sygnał z Klajpedy. 10.15 — Program dla dzieci. 11.15 — Program białoruski. 11.35 — Koncert. 12.10 — Sport. 13.10 — Spektakl Litewskiej TV. "Hed-da" — Gabler. H. Ibsena. 15.40 — Rosyjscy demokraci o udział armii sowieckiej w wydarzeniach styczniowych. 16.10 — Audycja w jęz. rosyjskim. 17.10 — Okno: wiadomości ze świata. 17.50 — Anim. 18.10 — Wiadomości. 18.20 — Telefon pytań i zyczeń "Przeglądu krajowego". 19.10 — Wiadomości (pol.). 19.20 — W gościnie u Danute. 20.00 — Dobranoc. 20.30 — Panorama. 21.00 — Film dok. 22.15-23.25 — Zagroda. Pierwsza brudza. 23.00 — Wiadomości wieczorne (lit., ros.). 23.40 — Nocny seans.

Warszawa

9.35 — "Ziarno" — program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.00 — Wiadomości poranne. 10.10 — "5-10-15" — program dla dzieci i młodzieży. 11.40 — "Na zdrowie" — program rekreacyjny. 12.00 — Wojskowy program publicystyczny. 12.25 — Koncert zyczeń. 12.55 — Telegazeta. 13.00 — Francuski program satelitalny. 14.00 — "U siebie" — magazyn mniejszości narodowych. 14.30 — Z Polski rodem — magazyn polonijny. 15.00 — Walt Disney przedstawia. 16.15 — Weśle na Kurpiach — "Zasłubiny". 16.45 — "Łoza" — magazyn teatralny. 17.10 — Rokendroler. 17.35 — "Butik". 18.15 — Teleexpress. 18.30 — "Bo wolność krzyżami się mierzy" — film dok. poświęcony sylwestce generała Władysława Andersa. 19.50 — Z kamerą wśród zwierząt. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — "Pieśń słoneczna" — film fab. prod. włosko-amerykańsko-angielskiej. 23.10 — Program publicystyczny. 23.35 — Wiadomości wieczorne. 23.50 — Sportowa sobota. 0.25 — "Sceny dziecięce z życia prowincji" — film fab. prod. polskiej.

Moskwa I

6.30 — TV film dok. 6.50 — Filmy animowane. 7.30 — Gimnastyka rytmiczna. 8.00 — TSN. 8.15 — Program rozrywkowy. 8.45 — Twórczość narodów

Kalendarium

* Czwartek (16.V) jest 136 dniem 1991 r. Do końca roku 229 dni.
* Znak Zodiaku — Byk.
* Imieniny: Małgorzaty, Andrzeja, Włodzisława.
* Wschód Słońca — 5.13, zachód — 21.20. Długość dnia 16 godz. 07 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 16 maja zachmurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 12-14 stopni.
W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwałe opady, temperatura w nocy 1-6, w dzień 9-14 stopni.

18-19 maja w Pałacu Sportu grać będzie

ORKIESTRA KONCERTOWA IM. S. MONIUSZKI.

Weżną udział m. in. tenor Jerzy Rynkiewicz (Teatr Wielki z Łodzi), sopran Katarzyna Rymarczyk, piosenkarki estrady Beata Burczak, Bogumiła Mystowska. Wystąpi także zespół "Witnik".

W repertuarze orkiestry — klasyczna polska (Chopin i Moniuszko) oraz współczesna muzyka popularna.
Bilety do nabycia w Pałacu Sportu 11.00-20.00, w Fundacji Kultury Polskiej na Litwie — 10.00-18.00, u prezesów kół ZPL oraz 16-17 maja w Księgarni "Przyjaźni".

Litwa zaprasza swoje dzieci!

Wileńska Szkoła Średnia "Dom Litwinów" zaprasza do nauki dzieci pochodzenia litewskiego, mieszkające poza obrębem Litwy. Do klas I-XI przyjmują się uczniowie w wieku 7-17 lat, pragnących uczyć się w języku litewskim, po przedstawieniu podania (rodziców, opiekunów), metryki urodzenia, świadectwa o przebiegu nauki i zaświadczenia lekarskiego.

Dokumenty przyjmują się od 1 czerwca do 15 sierpnia. Początek roku szkolnego — 2 września. Nauka, zakwaterowanie w bursie i wyżywienie są bezpłatne.

Osobom, które ukończy 12 klas, wydaje się świadectwo dojrzałości, po zdaniu egzaminów klasowych — świadectwo o ukończeniu 9 lat nauki.

Przyjmuje się również osoby nie znające języka litewskiego.

Od 1991-1992 roku szkolnego otwiera się klasę XIII przeznaczoną dla mieszkających na obczyźnie młodzieży pochodzenia litewskiego, która w tym roku uzyskała wykształcenie poza obrębem Litwy i pragnie poznać kulturę, historię, tradycje, obyczaje narodu litewskiego, nauczyć się języka litewskiego.

Kandydaci składają podanie, dokument tożsamości, świadectwo o ukończonej nauce i zaświadczenie lekarskie.

Bardziej wyczerpującej informacji udzieli szkoła. Adres: 232030 Wilno, ul. Dzuku 43, tel. 69-51-73, 69-54-73.

DYREKTOR

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 232024, Wilno, ul. Subocz 5.

Indeks 67218
Cena 10 kop.

Zam nr 928
Nr rejestracji — 322.
Drukarnia "Wittis".

TELEFONY:

Redaktor — 61-15-16, zastępcy redaktora, sekretarz odpowiedzialny — 61-38-34.

Działy: państwa i samorządu terenowego; ekonomiczny — 62-97-19; etyki, rodziny i prawa; szkolnictwa i młodzieży; literatury i sztuki; felietonów i sportu — 61-71-25; życia politycznego; listów — 22-37-38; życia wsi; korespondentów — 22-42-46; stołeczny oraz aktualności; handlu, usług i komunikacji — 61-15-16.

Zastępca redaktora Krystyna ADAMOWICZ

OGŁOSZENIA ORAZ REKLAMY PRZYJMUJEMY przy ul. Subocz 5, tel. 61-68-81 (od godz. 9 do 18).

ZAMIENIE Sad z domem i garbem w rejonie mińskim na ul. 23 mem w okolicach Wilna. Zwracać się: Wilno, tel. 26-57-69.

Wydział Kultury i oświaty związek zawodowy pracowników oświaty regionu wileńskiego składający gównie z pracowników scentralizowanej gawej wydziału Wileńskiego RAKOWSKIEJ wywodzi boksiego współzawodniczą du przedwczesnej kary.